

De bunkers aan [Meer weten ... \(http://studiebeurzenstichtinglimburg.be/Limburg/Start/Meta/footer-folder/Cookiebeheer.html\)](http://studiebeurzenstichtinglimburg.be/Limburg/Start/Meta/footer-folder/Cookiebeheer.html) het kanaal in Diepenbeek

woensdag, 30 december 2020

BEELD

cirkelvormige radar met draaiende elektromagnetische golven
in de cirkel: de grenzen van de provincie Limburg
rechts en links: oorlogsvliegtuigen en vallende bommen
geluid van elektromagnetische golven

TITEL IN BEELD

“Onder de RADAR”

Diepenbeek

Bunkers aan het kanaal

BEELD

historische luchtfoto van Diepenbeek en het Albertkanaal met verschillende aanduidingen

BEELD

Arie Vermin staat bij een bunker in het struikgewas.

ARIE VERMIN VERTELT

Ik ben Arie Vermin, de voorzitter van de Heemkundige Kring Diepenbeek, maar professioneel ben ik 40 jaar bezig geweest met het Albertkanaal als ingenieur.

BEELD

videobeelden van een bunker, verscholen in de begroeiing op de oevers van het Albertkanaal

ARIE VERMIN VERTELT

Op 10 mei 1940 zijn de Duitsers België binnengevallen, 's morgens vroeg. Zij hebben hun aanval geconcentreerd op de 3 bruggen over het Albertkanaal, namelijk in Kanne, Vroenhoven en Veldwezelt.

BEELD

historische luchtfoto van de brug over het Albertkanaal in Diepenbeek

ARIE VERMIN VERTELT

Dus de Duitsers zijn binnengekomen via die 3 bruggen. Op dat moment stonden ze aan de andere kant van het Albertkanaal en vervielen al de strategische keuzes van het Belgische leger om België te verdedigen op de linie van het Albertkanaal.

BEELD

dronebeelden van het Albertkanaal en sluizencomplex in Diepenbeek

ARIE VERMIN VERTELT

Dat viel natuurlijk in het water. De Duitsers zijn binnengekomen via de achterdeur, laat het ons zo maar zeggen.

BEELD

dronebeelden van een bunker, verscholen in de begroeiing op de oevers van het Albertkanaal

ARIE VERMIN VERTELT

Deze bunkers die we hier zien, maakten dus deel uit van de bescherming van de sluizen, maar op het ogenblik dat de Duitsers “over” waren in Vroenhoven, trok het Belgische leger zich terug en is iedereen gewoon op de loop gegaan, min of meer georganiseerd, maar ook heel veel ongeorganiseerd.

BEELD

videobeelden van een bunker, verscholen in de begroeiing op de oevers van het Albertkanaal

BEELD

Roger Frederix staat voor een bunker.

ROGER FREDERIX VERTELT

Ik ben Roger Frederix, archivaris van de Heemkundige Kring. Ik heb ook voor de gemeente gewerkt en daarom heb ik ervoor kunnen zorgen dat die bunkers ergens een zekere “bescherming” hebben gekregen.

BEELD

historische luchtfoto van Diepenbeek en het Albertkanaal met aanduiding van de bunkers

ROGER FREDERIX VERTELT

Er zijn nog 3 bunkers in Diepenbeek. Er waren er 4, maar die vierde stond op de sluis zelf en die is verdwenen. Dit is de middelste, die heeft de naam “D2”.

BEELD

videobeelden van de middelste bunker D2

ROGER FREDERIX VERTELT

De bunkers zijn, naar het schijnt, gebouwd in de winter van '39 op '40. Dat moet in volle mobilisatie geweest zijn. De bunkers zelf waren omringd door metalen rekken die op cilinders stonden. Als daar een tank zou tegen rijden, dan schoof dat mee. Dan kon die tank daar niet door gaan.

BEELD

gedetailleerde tekeningen en liggingsplan van de bunkers in Diepenbeek

ROGER FREDERIX VERTELT

Die cilinders zijn na de oorlog allemaal gestolen door de buurtbewoners en die hebben daar “walskes” van gemaakt.

Aan die kant hebben we 2 schietgaten, net als aan deze kant. Aan de voorkant, gek genoeg, zijn geen schietgaten, dat is gewoon een gleuf met erboven een gootje, waar we dus de naderende vijand zouden kunnen uitloeren.

BEELD

videobeelden van de details van de bunkers

BEELD

dronebeelden van een bunker, verscholen in de begroeiing op de oevers van het Albertkanaal

ROGER FREDERIX VERTELT

Moesten de Duitsers een granaat naar binnen gooien, dan kwam die via het kanaal terug aan hun voeten terecht en niet in de bunker.

BEELD

videobeelden van de details aan de binnenkant van een bunkers

BEELD

Armand Mesotten zit aan het raam.

ARMAND MESOTTEN VERTELT

Ik ben Armand Mesotten, ik ben 90 jaar. Ik ben hier geboren aan de andere kant van de toren. Ik heb de oorlog meegemaakt als 10-jarige. Ons dorp was toen een klein boerendorp, we waren maar met 6 000 inwoners in die tijd. Er lagen meer soldaten dan dat er inwoners waren.

BEELD

historische foto's

- van de kanaalbedding ter hoogte van de voetbrug met op de achtergrond het klooster van de paters passionisten (1939-12-28)
- van de gegraven kanaalbedding vanuit Godsheide, richting Rooierheide (1938-06-22)
- van de sluiswachterswoningen aan de sluis in Diepenbeek (1943-11-09)

ARMAND MESOTTEN VERTELT

We waren nieuwsgierig, er werden loopgrachten gebouwd, er werden kanonnen opgesteld. We wisten allemaal dat vooral aan het kanaal zou gevochten worden, daarom werden er bunkers gezet. Dat ging hier overal rond: “Aan het kanaal zal wreed gevochten worden. We moeten oppassen. Als de Duitsers komen, dan zullen wij beschoten worden hier, want het is maar 3 kilometer in vogelvlucht.” Daarom hadden wij zo’n angst aan het kanaal. Daarom ... die bunkers ... iedereen was bezig met die bunkers en het kanaal, enzovoort ... Ik was nieuwsgierig. Ik zeg tegen mijn vader: “Vader, laat ons eens gaan kijken naar die bunkers, wat is een bunker?” Want dat woord kenden wij niet. Mijn vader vertelde wat dat zou kunnen zijn. Hij zette me op de fiets en we zijn naar het kanaal gereden. Maar daar waren zoveel militairen ... mijn vader heeft dan toch de kans gekregen om te passeren. Ik heb de bunkers aan het kanaal kunnen zien.

BEELD

videobeelden van een bunker, verscholen in de begroeiing op de oevers van het Albertkanaal

ARMAND MESOTTEN VERTELT

Maar mijn ouders waren natuurlijk heel erg angstig. Trouwens, al die mensen hier zegden toen in het dorp: “We moeten verhuizen”. Dat hebben we dan ook gedaan. Maar na twee dagen, toen wij in Zepperen zaten, was er een veekoopman, die zei: “Er is niet gevochten in Diepenbeek, alles staat nog recht, ga maar terug naar huis.” We kwamen hier en het dorp was verlaten ... een vredig dorp in de lente, waar niks was ... Maar de Duitsers, die kwamen. We zagen wel vluchtelingen van Bilzen, van Veldwezelt en van Riemst, die kwamen naar hier en vluchten door onze straten.

BEELD

historische foto van een militair voertuig met militairen die Diepenbeek binnenrijden

ARMAND MESOTTEN VERTELT

Toen die weg waren, hoorden we ineens tankgeroffel, we stonden aan de deur. Op een zeker moment kwamen er tanks van Beverst en daarachter volgde een heel peloton Duitsers. Ik herinner mij dat die “chef-Duitser” riep (ik kan niet goed Duits): “An jede seite von die Strasse gehen ...” Dat wil zeggen dat ze langs de gevels moesten gaan omdat ze kwetsbaar waren als ze in het midden liepen. Ik weet het nog heel goed, ik stond met mijn vader buiten aan de deur om te kijken. Er was niemand op de straat, maar mijn vader wel. Er stond een oude fiets, die wilden wij binnen zetten en vandaar dat wij daar waren. Het enige dat ik mij nog herinner, als knaap van 10 jaar, was dat de Duitsers daar voorbijkwamen met het geweer in aanslag. Een Duitse soldaat, met zo’n rooie “boerenkop”, stopte even en die zei: “Guten tag, Herr, kein Angst haben ...” Toen liep hij verder. Dat was zo’n moment van: “Ja, we moeten geen angst hebben ...” Ik zie die Duitser nog voor mij, echt zo’n boerenjongen, die als kanonnenvlees moest dienen om heel Europa en Rusland te gaan veroveren. Dus op dat moment waren de Duitsers niet meer die angstvallige vijanden.

BEELD

historische foto van soldaten en lokale inwoners op een militair voertuig

ARMAND MESOTTEN VERTELT

Dat was heel “pakkend” voor mij.

BEELD

dronebeelden van een bunker, verscholen in de begroeiing op de oevers van het Albertkanaal

ARMAND MESOTTEN VERTELT

Ik wil nog iets zeggen over de bunker. Ze hebben niet gevochten, daar. De gemeente heeft die dan toch onderhouden, een beetje zuiver gemaakt. Mijn vrouw en ik zijn vorige zomer daar eens gaan wandelen. We kwamen daar binnen en in die bunker was een koppeltje aan het vrijen. Ik zeg tegen mijn vrouw: “Hier, waar er oorlog was, om mensen te doden, wordt opnieuw leven gemaakt in diezelfde bunker ...” Dat vond ik wel mooi om te besluiten. De bunkers “om te vechten”, waar “nieuw leven” gemaakt wordt.

TEKST IN BEELD

met dank aan Roger Frederix

Armand Mesotten

Arie Vermin

Jeroen Desaver

Heemkunde Diepenbeek

www.onderderadar.be (<http://www.onderderadar.be>)

logo provincie Limburg

Ga terug naar www.onderderadar.be (<http://www.onderderadar.be>).

[Lees de tekstversie \(#\)](#)

BEELD

cirkelvormige radar met draaiende elektromagnetische golven

in de cirkel: de grenzen van de provincie Limburg

rechts en links: oorlogsvliegtuigen en vallende bommen

geluid van elektromagnetische golven

TITEL IN BEELD

“Onder de RADAR”

Diepenbeek

Bunkers aan het kanaal

BEELD

historische luchtfoto van Diepenbeek en het Albertkanaal met verschillende aanduidingen

BEELD

Arie Vermin staat bij een bunker in het struikgewas.

ARIE VERMIN VERTELT

Ik ben Arie Vermin, de voorzitter van de Heemkundige Kring Diepenbeek, maar professioneel ben ik 40 jaar bezig geweest met het Albertkanaal als ingenieur.

BEELD

videobeelden van een bunker, verscholen in de begroeiing op de oevers van het Albertkanaal

ARIE VERMIN VERTELT

Op 10 mei 1940 zijn de Duitsers België binnengevallen, 's morgens vroeg. Zij hebben hun aanval geconcentreerd op de 3 bruggen over het Albertkanaal, namelijk in Kanne, Vroenhoven en Veldwezelt.

BEELD

historische luchtfoto van de brug over het Albertkanaal in Diepenbeek

ARIE VERMIN VERTELT

Dus de Duitsers zijn binnengekomen via die 3 bruggen. Op dat moment stonden ze aan de andere kant van het Albertkanaal en vervielen al de strategische keuzes van het Belgische leger om België te verdedigen op de linie van het Albertkanaal.

BEELD

dronebeelden van het Albertkanaal en sluizencomplex in Diepenbeek

ARIE VERMIN VERTELT

Dat viel natuurlijk in het water. De Duitsers zijn binnengekomen via de achterdeur, laat het ons zo maar zeggen.

BEELD

dronebeelden van een bunker, verscholen in de begroeiing op de oevers van het Albertkanaal

ARIE VERMIN VERTELT

Deze bunkers die we hier zien, maakten dus deel uit van de bescherming van de sluizen, maar op het ogenblik dat de Duitsers “over” waren in Vroenhoven, trok het Belgische leger zich terug en is iedereen gewoon op de loop gegaan, min of meer georganiseerd, maar ook heel veel ongeorganiseerd.

BEELD

videobeelden van een bunker, verscholen in de begroeiing op de oevers van het Albertkanaal

BEELD

Roger Frederix staat voor een bunker.

ROGER FREDERIX VERTELT

Ik ben Roger Frederix, archivaris van de Heemkundige Kring. Ik heb ook voor de gemeente gewerkt en daarom heb ik ervoor kunnen zorgen dat die bunkers ergens een zekere “bescherming” hebben gekregen.

BEELD

historische luchtfoto van Diepenbeek en het Albertkanaal met aanduiding van de bunkers

ROGER FREDERIX VERTELT

Er zijn nog 3 bunkers in Diepenbeek. Er waren er 4, maar die vierde stond op de sluis zelf en die is verdwenen. Dit is de middelste, die heeft de naam “D2”.

BEELD

videobeelden van de middelste bunker D2

ROGER FREDERIX VERTELT

De bunkers zijn, naar het schijnt, gebouwd in de winter van ’39 op ’40. Dat moet in volle mobilisatie geweest zijn. De bunkers zelf waren omringd door metalen rekken die op cilinders stonden. Als daar een tank zou tegen rijden, dan schoof dat mee. Dan kon die tank daar niet door gaan.

BEELD

gedetailleerde tekeningen en liggingsplan van de bunkers in Diepenbeek

ROGER FREDERIX VERTELT

Die cilinders zijn na de oorlog allemaal gestolen door de buurtbewoners en die hebben daar “walskes” van gemaakt.

Aan die kant hebben we 2 schietgaten, net als aan deze kant. Aan de voorkant, gek genoeg, zijn geen schietgaten, dat is gewoon een gleuf met erboven een gootje, waar we dus de naderende vijand zouden kunnen uitloeren.

BEELD

videobeelden van de details van de bunkers

BEELD

dronebeelden van een bunker, verscholen in de begroeiing op de oevers van het Albertkanaal

ROGER FREDERIX VERTELT

Moesten de Duitsers een granaat naar binnen gooien, dan kwam die via het kanaal terug aan hun voeten terecht en niet in de bunker.

BEELD

videobeelden van de details aan de binnenkant van een bunkers

BEELD

Armand Mesotten zit aan het raam.

ARMAND MESOTTEN VERTELT

Ik ben Armand Mesotten, ik ben 90 jaar. Ik ben hier geboren aan de andere kant van de toren. Ik heb de oorlog meegemaakt als 10-jarige. Ons dorp was toen een klein boerdorp, we waren maar met 6 000 inwoners in die tijd. Er lagen meer soldaten dan dat er inwoners waren.

BEELD

historische foto's

- van de kanaalbedding ter hoogte van de voetbrug met op de achtergrond het klooster van de paters passionisten (1939-12-28)

- van de gegraven kanaalbedding vanuit Godsheide, richting Rooierheide (1938-06-22)
- van de sluiswachterswoningen aan de sluis in Diepenbeek (1943-11-09)

ARMAND MESOTTEN VERTELT

We waren nieuwsgierig, er werden loopgrachten gebouwd, er werden kanonnen opgesteld. We wisten allemaal dat vooral aan het kanaal zou gevochten worden, daarom werden er bunkers gezet. Dat ging hier overal rond: "Aan het kanaal zal wreed gevochten worden. We moeten oppassen. Als de Duitsers komen, dan zullen wij beschoten worden hier, want het is maar 3 kilometer in vogelvlucht." Daarom hadden wij zo'n angst aan het kanaal. Daarom ... die bunkers ... iedereen was bezig met die bunkers en het kanaal, enzovoort ... Ik was nieuwsgierig. Ik zeg tegen mijn vader: "Vader, laat ons eens gaan kijken naar die bunkers, wat is een bunker?" Want dat woord kenden wij niet. Mijn vader vertelde wat dat zou kunnen zijn. Hij zette me op de fiets en we zijn naar het kanaal gereden. Maar daar waren zoveel militairen ... mijn vader heeft dan toch de kans gekregen om te passeren. Ik heb de bunkers aan het kanaal kunnen zien.

BEELD

videobeelden van een bunker, verscholen in de begroeiing op de oevers van het Albertkanaal

ARMAND MESOTTEN VERTELT

Maar mijn ouders waren natuurlijk heel erg angstig. Trouwens, al die mensen hier zegden toen in het dorp: "We moeten verhuizen". Dat hebben we dan ook gedaan. Maar na twee dagen, toen wij in Zepperen zaten, was er een veekoopman, die zei: "Er is niet gevochten in Diepenbeek, alles staat nog recht, ga maar terug naar huis." We kwamen hier en het dorp was verlaten ... een vredig dorp in de lente, waar niks was ... Maar de Duitsers, die kwamen. We zagen wel vluchtelingen van Bilzen, van Veldwezelt en van Riemst, die kwamen naar hier en vluchten door onze straten.

BEELD

historische foto van een militair voertuig met militairen die Diepenbeek binnenrijden

ARMAND MESOTTEN VERTELT

Toen die weg waren, hoorden we ineens tankgeroffel, we stonden aan de deur. Op een zeker moment kwamen er tanks van Beverst en daarachter volgde een heel peloton Duitsers. Ik herinner mij dat die "chef-Duitser" riep (ik kan niet goed Duits): "An jede seite von die Strasse gehen ..." Dat wil zeggen dat ze langs de gevels moesten gaan omdat ze kwetsbaar waren als ze in het midden liepen. Ik weet het nog heel goed, ik stond met mijn vader buiten aan de deur om te kijken. Er was niemand op de straat, maar mijn vader wel. Er stond een oude fiets, die wilden wij binnen zetten en vandaar dat wij daar waren. Het enige dat ik mij nog herinner, als knaap van 10 jaar, was dat de Duitsers daar voorbijkwamen met het geweer in aanslag. Een Duitse soldaat, met zo'n rooie "boerenkop", stopte even en die zei: "Guten tag, Herr, kein Angst haben ..." Toen liep hij verder. Dat was zo'n moment van: "Ja, we moeten geen angst hebben ..." Ik zie die Duitser nog voor mij, echt zo'n boerenjongen, die als kanonnenvlees moest dienen om heel Europa en Rusland te gaan veroveren. Dus op dat moment waren de Duitsers niet meer die angstvallige vijanden.

BEELD

historische foto van soldaten en lokale inwoners op een militair voertuig

ARMAND MESOTTEN VERTELT

Dat was heel "pakkend" voor mij.

BEELD

dronebeelden van een bunker, verscholen in de begroeiing op de oevers van het Albertkanaal

ARMAND MESOTTEN VERTELT

Ik wil nog iets zeggen over de bunker. Ze hebben niet gevochten, daar. De gemeente heeft die dan toch onderhouden, een beetje zuiver gemaakt. Mijn vrouw en ik zijn vorige zomer daar eens gaan wandelen. We kwamen daar binnen en in die bunker was een koppeltje aan het vrijen. Ik zeg tegen mijn vrouw: "Hier, waar er oorlog was, om mensen te doden, wordt opnieuw leven gemaakt in diezelfde bunker ..." Dat vond ik wel mooi om te besluiten. De bunkers "om te vechten", waar "nieuw leven" gemaakt wordt.

TEKST IN BEELD

met dank aan Roger Frederix
Armand Mesotten
Arie Vermin
Jeroen Desaver
Heemkunde Diepenbeek

www.onderderadar.be (<http://www.onderderadar.be>)

logo provincie Limburg